

Житомир славиться багатьма видатними людьми. У цьому місті народилися, мешкали, вчилися і працювали вчені й письменники, мистці й громадсько-політичні діячі. Одним з них був учень колишньої першої житомирської хлоп'ячої гімназії Іван Феценко-Чопівський – згодом відомий діяч українського визвольного руху, міністр Української Народної Республіки, професор металознавства, життя якого трагічно обірвалося в сталінських таборах на Соловках.

Донедавна загал житомирців нічого не знав про І.Фещенка-Чопівського, хоч він і уродженець Житомирщини – містечка Чуднова, а його рід відомий у нашому краї з часів гетьманщини й дав назву містечкові Чоповичам Малинського району. Це була одна з тих постатей, яку силоміць більшовики викреслили зі сторінок нашої історії.

Проте завдяки старанням земляків це ім'я знов повернулося до нас. Спочатку з ініціативи письменника Валерія Шевчука (уродженця Житомирщини) газета „Житомирський вісник” видала книжку спогадів І.Фещенка-Чопівського „Хроніка мого життя”. Її надала видавцям його дочка – Ірина Чопівська (Богун), яка живе в Польщі. Потім житомирські краєзнавці Георгій Мокрицький та Руслан Кондратюк виявили низку важливих документів у місцевому архіві, а на одному з кладовищ міста

віднайшли й могилу батька І.Фещенка-Чопівського.

Після виходу в світ книжки заступника голови науково-краєзнавчого Товариства дослідників Волині Георгія Мокрицького, який є одночасно й заступником голови комісії з топоніміки міськвиконкому, народилася ідея назвати ім'ям видатного земляка вулицю, на якій той мешкав, коли вчився в гімназії. Тим більше, що вже були відомі адреси його мешкання.

Відтак вулицю Паризької комуни в Житомирі перейменовано на вулицю Феценка-Чопівського. На церемонії відкриття пам'ятної дошки на честь цієї події були присутні дорогі гості: Ірина Чопівська, його внук Юрій, онука Лідія, невістка Софія.

Утім, відкриття вулиці Феценка-Чопівського в Житомирі – аж ніяк не одноразовий захід. Це лише одна ланка в цілому ланцюгу довгострокових заходів, що їх уживають місцеві краєзнавці в плані діяльності комісії з топоніміки міськвиконкому, яка ось уже протягом 10 років намагається оптимізувати топонімічний ландшафт міста. Вони виходять з концепції вдосконалення топонімічного простору Житомира, що її розробив Георгій Мокрицький. Основні принципи цієї концепції такі: відсутність будь-яких політичних мотивів у номінаційній (назвотворчій) діяльності, історичність назв, зв'язок їх з даною місцевістю.

Завдяки реалізації цих принципів на каргу Житомира вже повернулися імена видатних земляків: академіка Олександра Клосовського, адмірала Щастного (першої жертви „червоного терору“), просвітителя й метеоролога Михайла Кудрицького та

багатьох інших. З'явилося просто чимало гарних назв там, де виростають нові мікрорайони.

Михайло КСЕНЕВИЧ,
головний архітектор Житомира,
член Товариства дослідників Волині

На світлині:

гості з Америки Юрій Феценко-Чопівський,
його сестра Лідія та мати Софія
на відкритті пам'ятної дошки на вулиці Феценка-Чопівського
в Житомирі (вересень, 1992 р.).

На другому плані – мер міста Житомира Анатолій Феценко.

На пам'ятній дошці написано:

„Вулиця Феценка-Чопівського.

Названа на честь І.А. Феценка-Чопівського (1884–1952).

Професора, державного діяча Української Народної Республіки,
уродженця Чуднова.

Жив на цій вулиці під час навчання в першій житомирській чоловічій гімназії.

Встановлено на кошти банку „Полісся“.

Світлина **Сергія ГЛАБЧУКА**